

STATSMINISTEREN

Oslo, 1. juni 2010

Stortinget
Kontroll- og konstitusjonskomiteen
v/komiteleder Anders Anundsen
Karl Johans gt. 22
0026 OSLO

Informasjon til Stortinget om utviklingen av fullskala CO₂-rensaneanlegg på Mongstad

Det vises til brev fra Kontroll- og konstitusjonskomiteen av 27. mai 2010 vedrørende informasjonen til Stortinget om utviklingen av fullskala CO₂-rensaneanlegg på Mongstad.

Nedenfor besvares de ulike spørsmålene fra komiteen. I den forbindelse vises det også til svarene fra statsråd Terje Riis-Johansen til spørsmål fra Energi- og miljøkomiteen av 27. mai 2010. Det vises videre til at Stortinget om ønskelig kan få utdypende svar på spørsmålene fra de to komiteene under den planlagte høringen i Energi- og miljøkomiteen tirsdag 1. juni 2010.

Spørsmål nr. 1

Da statsråd Kristin Halvorsen avla en garanti overfor Stortinget fra Stortingets talerstol i 2006 om at fullskala CO₂-rensing skulle ferdigstilles innen 2014, gjorde hun det på vegne av seg selv eller på vegne av regjeringen?

Svar

I muntlig spørretime onsdag 18. oktober 2006 ga statsråd Halvorsen uttrykk for det som på daværende tidspunkt var regjeringens vurdering av en realistisk fremdriftsplan for prosjektet. Det vises også til svar fra statsråd Enoksen i samme spørretime. Den samme fremdriftsplanen ligger til grunn i St.prp. nr. 49 (2006-2007) Samarbeid om håndtering av CO₂ på Mongstad, som ble lagt fram 2. mars 2007.

Spørsmål nr. 2

På hvilket tidspunkt ble regjeringen oppmerksom på at Stortingets forutsetning hva gjelder fremdriftsplan for fullskala CO₂-rensing stod i fare for ikke å bli oppfylt?

Svar

Ambisjonene om å realisere CO₂-håndtering på Mongstad har hele tiden vært utfordrende, jf. St.prp. nr. 49 (2006-2007). Siden staten og Statoil inngikk avtale om CO₂-håndtering på Mongstad i 2006, er det gjennomført et omfattende arbeid i tråd med statens og Statoils henholdsvis rettigheter og forpliktelser som følger av gjennomføringsavtalen og utslippstillatelsen, jf. Prop. 125 S (2009-2010). Denne prosessen har bestått av kontinuerlig oppbygging av erfaring og læring, bl.a. av hva som vil være nødvendig arbeidsomfang i planleggingsfasen.

I tråd med utslippstillatelsen og gjennomføringsavtalen oversendte Statoil i februar 2009 en overordnet utredning for fremtidig fangst av CO₂ fra de største utslippene på Mongstad ("masterplanen"). Etter at utredningen var mottatt av Olje- og energidepartementet og Miljøverndepartementet, ble det i februar 2009 igangsatt arbeid med å gjennomgå og vurdere utredningen. Stortinget ble orientert om dette i mai 2009 gjennom St.prp. nr. 67 (2008-2009) der det bl.a. heter: *"Det er våren 2009 iverksatt et samarbeid mellom Gassnova og StatoilHydro som oppfølging av StatoilHydros masterplan, blant annet for å kartlegge mulige alternativer til prosjektløsningen som framkommer av masterplanen."*

Basert på det pågående arbeidet med fullskala CO₂-håndtering på Mongstad og erfaringene fra ovennevnte prosjektsamarbeid med Statoil, vurderte Gassnova sommeren 2009 at en stegvis utbygging av CO₂-fangstanlegget ville være aktuell ut fra vurderinger av mulig driftssituasjon for kraftvarmeverket, samt mulighetene knyttet til ev. reduserte tiltakskostnader for fanget CO₂ ved røykgassirkulering. Stortinget ble i oktober 2009 orientert om dette gjennom Prop. 1 S (2009-2010) fra Olje- og energidepartementet, der det bl.a. heter: *"Basert på planleggings- og forberedelsesarbeidet som til nå er gjennomført, vurderes forskjellige løsninger for raskest mulig realisering av CO₂-håndtering ved kraftvarmeverket. Blant annet vurderes en stegvis løsning for CO₂-fangst ved kraftvarmeverkets to turbiner som også inkluderer røykgassirkulering (EGR)."*

I Prop. 44 S (2009-2010) i november 2009 ble Stortinget orientert om arbeidet med fullskala CO₂-håndtering på Mongstad. I proposisjonen heter det bl.a. følgende: *"Statoil og Gassnova arbeider nå med juridiske, finansielle og organisatoriske spørsmål. Prosjektet er komplisert og krev nye løsninger på mange område. Departementet vil kome nærare tilbake til resultatene av det pågående arbeidet med planlegging og førebuing."*

Fra høsten 2009 har Gassnova og Statoil samarbeidet blant annet om å utarbeide en omforent strategi for det videre planleggings- og forberedelsesarbeidet og videre prosjektering av CO₂-fangstanlegget fram mot tidspunkt for investeringsbeslutning. Strategien har fram til våren 2010 tatt utgangspunkt i en plan som innebærer fastleggelse av et investeringsgrunnlag for Olje- og energidepartementet i 2012. Som et ledd i arbeidet med å planlegge og forberede et investeringsgrunnlag, er det i prosjektsamarbeidet gjort vurderinger av hvilken fremdriftsplan som vil være med på å sikre best mulig kvalitet og løsninger for realiseringen av et fullskala CO₂-fangstanlegg på Mongstad, jf. Prop. 125 S (2009-2010). Det vises for øvrig til statsråd Riis-Johansens svar av 1. juni 2010 på spørsmål 1 av 27. mai 2010 fra Energi- og miljøkomiteen.

Spørsmål nr. 3

På hvilket tidspunkt ble det klart for regjeringen at Stortingets forutsetning på dette punkt ikke kunne oppfylles?

Svar

Det vises til omtalen i spørsmål 2 av arbeidet med planlegging og forberedelser. Regjeringen kom i april 2010 fram til at den opprinnelige planen med investeringsbeslutning i 2012 ikke er en forsvarlig tilnærming, jf. Prop. 125 S (2009-2010).

Spørsmål nr. 4

På hvilket tidspunkt ble statsministeren klar over at det forelå et misforhold mellom de opplysninger statsrådene Halvorsen og Riis-Johansen hadde gitt Stortinget og den informasjon regjeringen faktisk hadde i saken?

Svar

De opplysninger som er gitt Stortinget i denne saken, er på ordinær måte basert på den informasjon regjeringen til enhver tid har hatt. Det foreligger derfor ikke noe misforhold mellom de opplysningene statsrådene Halvorsen og Riis-Johansen har gitt Stortinget, og den informasjon regjeringen hadde på det tidspunkt opplysningene ble gitt.

Spørsmål nr. 5

Hva er bakgrunnen for at statsministeren ikke sørget for å informere Stortinget om de endrede forutsetninger for Stortingets vedtak på et tidligere tidspunkt?

Svar

Regjeringen kom i april 2010 fram til at den opprinnelige planen med investeringsbeslutning i 2012 ikke er en forsvarlig tilnærming, og la deretter denne vurderingen fram for Stortinget, jf. Prop. 125 S (2009-2010). Det vises for øvrig til at det ved fremleggelse av bevilgningsforslag har vært understreket at bevilgningsbehovet for CO₂-håndteringsprosjektene er usikkert, jf. St.prp. nr. 67 (2008-2009) og Prop. 1 S (2009-2010) for Olje- og energidepartementet. Videre vises det til at Gassnova og Statoil fram til våren 2010 har tatt utgangspunkt i en plan som innebærer fastleggelse av et investeringsgrunnlag for Olje- og energidepartementet i 2012, jf. svar på spørsmål 2 ovenfor.

Spørsmål nr. 6

Når oppdaget statsministeren at Statoil la til grunn at det ville bli forsinkelser i fremdriften?

Svar

Informasjon og vurderinger fra Statoil har inngått i en kontinuerlig oppbygging av erfaring og læring av hva som vil være nødvendig arbeidsomfang i planleggingsfasen, jf. svar på spørsmålene 2 og 5 ovenfor. Det vises for øvrig til statsråd Riis-Johansens svar av 1. juni 2010 på spørsmål 12 av 27. mai 2010 fra Energi- og miljøkomiteen.

Spørsmål nr. 7

Har statsministeren på noe tidspunkt hatt mer kunnskap om de endrede premisene for Stortingets forutsetninger enn det som har vært kjent offentlig, og har statsministeren unnlatt å viderebringe opplysninger om dette til Stortinget?

Svar

Regjeringen har på ordinær måte lagt fram for Stortinget de relevante opplysningene knyttet til regjeringens vurderinger av fullskala CO₂-fangst på Mongstad etter hvert som det omfattende arbeidet med prosjektet har frembrakt ny informasjon, jf. omtalen i Prop. 125 S (2009-2010).

Spørsmål nr. 8

I avtalen med Statoil har regjeringen forhåndsbundet forvaltningsmyndighet. Stortinget har akseptert forhåndsbindingen gjennom sin aksept av fremdriftsplan, jf. Innst. S. nr. 206 (2006-2007). Er det inngått ny avtale med Statoil om forhåndsbinding av

forvaltningsmyndighet som er i strid med de forutsetninger Stortinget har lagt til grunn?

Svar

Det er ikke inngått noen ny avtale med Statoil.

Med vennlig hilsen

Jens Stoltenberg